

حیات

هیانه دایمیه... دیار دایمیه... حیات قانلم...! - نیجه -

اداره مرکزی :

آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معارف امینکی یاشده کی دائرة

استانبول بورسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نومروده
دائرة مخصوصه

نسخه سی هربرده ۱۰ غرورده
سته کی پوسه ایله ۵ لیرا
(اجنئی مملکتلر ایچین ۵ دولار)

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بورسه
مراجعت ایدیلیر
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرئزیدر

صافی : ۳۵

آنقره ، ۲۸ تموز ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

لوزان معاهده سی

تورک استقلال حری ، ۲۴ تموز ۱۹۲۳ ده
لوزان معاهده سنک امضالانماسیله قطعی و حقوقی
افاده سنی استحصال ایتشدیر . لوزان معاهده سنی
موضوع بحث ایدرکن ، اونک ماهیت و معناسنی
ایجه آ کلامق ایچون ، اولو اولارق دوغان سهور
معاهده سنی ده دائمی کوزاوکنده طوتمق ایجاب ایدر .
یالکز عثمانلی ایمپراطور لفتک ده کیل ، تورک ملتک ده
جحت اعدامنی تشکیل ایدن سهور معاهده سی
۱۰ اغستوس ۱۹۲۰ ده امضالانمشدی او تاریخدن
۱۹۲۳ تموزینه قدار تورک ملتک عسکری
و سیاسی جهه ده کوسترمش اولدینی فداکارلق
و موفقیت ، آنجق تورک وصفیله و غارینک دهاسیله
ایضاح ایدیله بیله جک درجه ده علوی و پارلاقدر .
حرب ساحه لرنده تورک لری ذلت و اسارته
اجبار ایدمه مین دوشمان دولتلر ، استانبولک
اشغالندن صوکر ا حیل و فساد ایله ، سرایی
و باب عالی بی کندی حسابلرینه چالیشدیرمق
صورتیله مقصدلرینه نائل اولمای قوردیلر و تورک
چووقلرینی بری برلرینه قیردیرارق هدفه
وصولی دایه قولای بولدیله . او آجی کونلری
دوشوندکجه بویلانده کی شیطنتی و تطبیقی خصو
صنده کی موفقیتی دهشتله تخطر ایتمک قابل ده کیلدر .
بویوک غارینک و عصمت پاشانک تورک ملتیه
هدیه ایتدکلری لوزان معاهده سنک قیمت و اهمیتنی
ادراک ایچون سهور معاهده سیله بزه احضار ایدیلک
ایسته نیلن عاقبتی و اوندن صوکر لوزان معاهده سنک

توثیق ایتدیکی وضعینی خلاصه مقایسه ایتک لازمدیر .
سهور معاهده سی هیئت عمومی سنک افاده ایتدیکی
معنا ، عصری بردولت مفهومنی اساسندن یقیور ،
هر طرفدن پارچالادینی تورک وطننده بیله تورکی
أسیر و ذلیل بر موقعه دوشور و یوردی . بویوک
غازینک ، تعبیری وجهله « تورک وطنک کوز
بکی اولان استانبول » سهور معاهده سی موجبنه
کویا تورکلره بر اقلیوردی . فقط بونک ایچون
احتوا ایتدیکی شرط حیثیت و شرفنی ییلن بر
ملت ایچون قابل قبول اولمایاجق درجه ده آغیردی ،
فی الحقیقه معهود معاهده نک ۳۶ نجی ماده سنک
۲ نجی فقره سی شویله ایدی : « ... مع مافیه حکومت
عثمانیه بومعاهده ایله معاهدات و مقاولات متممه
احکامنه - بالخاصه عرقی ، دینی و لسانی اقلیتلرک
حقوقه - صادقانه بر صورتده رعایت ایتمکده
تجویز قصور ایتدیکی تقدیرده ، دول متفق
آنفالذکر تعهدی تعدیل ایتک حقنی صراحة
محافظه ایدرلر و حکومت عثمانیه ده بوبابده اتحاد
ایدیله جک اولان کافه مقرراته شیمیدین مماشات
ایتمکی تعهد ایلر . » دیمک ، هر هانکی برروم ، یارمنی ،
خفیف بریایغارا قوبارنجیه و یا خود تورکیه نک قانی
امن لوانتین اجنیلردن بری یوزده ایکوز فائض
آلامایجه استانبولک مقدارتی موضوع بحث
اولاجق و دولت ده وریله جک قرارلر هر حالده
اطاعت ایدم جکدی ! . بوکون بلکه ده تبسم
واستهرا ایله تلقی ایتدیکمز بوماده ، بوندن یدی
سنه اول آجی کوز یا شلریله او قودیمز بر حقیقتدی ،
اوزماندن بری روح و شرف اوقادار بوکسهلمش
ایسه ، اونی بویوک غازی به و قدرتی باش و کیلنه مدیوتز .
تورک وطنک حیات و قدرت منبعلرینی
کیره ن اجنئی امتیازلری ، سهور معاهده سی
موجبنه یالکز اعاده تأسیس ایدیله یور ، حدود
و شمولی ده توسیع اولتویوردی . .

۲۶۱ نجی ماده بومامتیازلرک ۱۸ اغستوس ۱۹۱۴
تاریخنده بونلردن استفاده ایتمین دول متفقیه ده
تشمیل اولناجقنی تصریح ایدیوردی . دیمک
ارمنستان تبعه سندن برارمنی ، یونانی برروم ، حجازلی
برعرب... ده « أسیر تورکلر » آراسنده « افندی ،
صفیله دولاشاجقدی . فقط بونا قابل تحیل اضطرابلر ،
ذتلر ، قورقور... برقارا بولوط کی یرتیلوب ،
آتشی یاغیرمادن تورک وطنندن اوزاقلاشدی .
آناطولیده دوغان تورک کونشی ، بویوک غازی ،
اونی تورک افکلردن قوغدی و لوزان معاهده سیله
بزه مستقل و سربست بر یورد بخش ایتدی .
بو یورد ، بین الملل حیات ساحه سنده هر هانکی
براور و پالینک وطنی قدار حائز شرف و حقوقدر .
لوزان معاهده سنه کمنجه به قدار تورکیه ،
قوتلی زمانلرنده بیله ، نیم مدنی دولتلردن
عد ایدیلیر ، و مساوی معامله کورمزدی . .
بوتقریق ، دین ، ذهنیت و مدنیت فرقلری ایله
ایضاحه چالیشان حقوق و سیاست عالمری واردی .
تورکیه عصر لرجه ، آوروپا حقوق دولندن
استفاده ایچون چیرپنمشدی . . نهایت قریم
محاربه سنک ختامنی متعاقب انعقاد ایدن ۱۸۵۶
پارس قونفرم سنده تورکیه نک ، متفقلری اولان
انکلتزم و فرانسه نک مظاهرتی ایله ، آوروپا
حقوق عمومی سندن استفاده سی اساسی قبول ایدلمش
ایسه ده بویالکز کاغد اوزرنده فالمش و فعلیات
ساحه سنده تحقق ایتمه مشدی . . تورکیه آنجق
عزم و قدرتنک بین الملل بروثیق سی اولان لوزان
معاهده سی ایله مدنی دولت مفهومک کنیدیسی
ایچون ده تطبیقی ضروری اولدینی قبول ایتدیوردی . .
ایشته لوزان معاهده سنک دیباچه سنده بوکا طائد
حکم : « ... و بومناسباتک دولتلرک استقلال و حاکمیت
حرمت اساسنه مستند اولسی و جوبنی ملاحظه ایدرک

بدیعت

بدیعیات و بدیعیات

مسئله لری

باشی یکن صانیلر مده -

حیاتک خاصه لری — فرض ایدم که ای نفس ایده میورم . نفس دارلم وار . دیدیکم وقت بو ؛ بر علمدر . حس ایسه بوتون عضولریمزدن کلن معلوماتک تحلیل ایدیلیمش مجموعیدر . انسانک بوتون حسیات فکریه وارادیه سی بو منبعدن فیثقیرمده در .

حالبوکه حسلریمزی تحلیل ایدمک بونلرک آراسنده ای ، فنا الح دییه بر طاقم حکملرله بر سلسله حصوله کتیر برسه ک علمک ایلمک مرحله سته وارمش اولورز . بونک ماده سی خارجدن کلشدر . حالبوکه اوماده نک شکلی ، خوش ویا ناخوش اولوشی حقیقده کی حکم ایسه بدن کلکده در . بوراده انفس و آفاقی ایکی موجود قارشیسندنیز . أنا moi ایله أنا اولمایانی non moi یان یانه کوروپورز . ایسته شعوری دوغوران بو تصدیقدر . برحس ، برده حسک کندی سنه ویردیکی جواب واردرکه شعوری تشکیل ایدن بودر . دوغار دوغماز آغلایان چوجوقده شعور وارمیدر ؟ شعور أنا ایله آناندن غیرینک یان یانه قارشی قارشی به کلسیدر دیمشدر . تعبیر دیگرله شعور بر برینه باقان ایکی آنانک مجموعیدر . دوغان چوجوق آغلادینی وقت باشدن آشغی اضطرابدر . اونده

حالیده بوکون بزم مجهولزدر . کهربائی تی ایله ، آلتون صاجلری ایله ، جانی برباقشی حائز کوزلریله ، قیرمزی ویاخود بلکده مائی اثوابی ایله (وه نوس) ی فصل تخیل ایدمکله جکز ؟ کوربورسکزی یا ، میلو آله سی اهایلینک بوندن ایکی بیک سنه اول تماشا ایتش اولدقلری هیکلدن نه قدر اوزاغز و بناء علیه انطباعات نه قدر ناعامدر ؟

فقط نه بأس وار ، بو حالنده بیله هیکل بزه تعریفه صیغماز بدینی ذوقلر بخش ایتکده در : ساکن ووقارلی باشنی ، صانکه انسان آتی کی عوشاق و جانلی ظن ایدیلیمک مرمر کوکشی ، هله بجاقلرک حرکتی تمامیه اظهار ایدن البه سنک آهنگدار قیرمه لری درین درین تماشا ایتکدن نه قدر حظ دویارز !

أوهت ، کوزلدر ، کوزللیکده نجیبانه اولان ساده لکنده وساکنانه اولان کبارلغنده در . ایسته بو قدر مناقشه به باعث اولان طور ووضیعتده کی اسرارانگیرانه حاله رغماً حالا عامه نک بو درجه مرغوبی اولمش واولیه اوله رق قلنش اولسته سببده بو دکلیدر ؟

وهمیر

برمدت کجدیکی حالده ینه ایلمک کوندن زیاده بوبابده معلوماتی حائز دکلز ؛ بیک درلو فرضیات درمیان ایدلدی . وقت وقت بر مرمر هیکلک ویاخود طوطی بر اقدن مصنوع بر هیکلجک کشف ایدلدیکی و بونک نهایت (وه نوس) ک طور ووضیعتی حقیقده بزی تنور ایله جکی حوادثی انتشار ایدر . فقط دوغریسی بویه بر حالک تحقیقده تخیله شایان دکلدر . چونکه بز بو هیکلی قولسز کورمکه و بونی اولهجه سه و مکه اوقدر آلمشز ، طور ووضیعتی آرامقندن و فرض و تخیل ایلکدن اوقدر ذوق آلمشز و آلفقده یز که شاید هیکلی تصادفاً تام و مکمل بر حالده کوربوریه جک اولورسه ق امین که عادتاً بر انکسار خیاله اوغرامش اولور ، بوخصوصده کی جهالتزک زائل اولدیفنه تأسف بیهل ایدرز .

بر مسئله ده وار ! عجبا بو کوزل قادی کیمک اثریدر و شو حالده هانکی تاریخده احداث اولمشدر ؟ مجهول !.. هیکل کشف اولدینی زمان واقعا جوارنده بر کتابه بولندی . فقط بو کتابه سقطلاشمش ایدی و «... دروس» عجاسیله نهایت بولان نایام براسمی حاوی ایدی . بویازینک ، شکله کوره ، قبل المیلاد اوچنجی ایله ایکنجی عصر آرمسندن کی دوره ده یازلش اولسی ایجاب ایدیور ایدی . بوکون بو کتابه ضایع اولدی و بر درلو بولنه مادی . معارفیه کتابه نک هیکل عادتیه ده صورت قطعیده اثبات اولنه مادی .

عالمردن بعضیلری بو اثرک میلاددن ۱۰۰ سنه اول احداث اولدینی و حالبوکه بعضیلری ده بونک (فیدیس) ک شاگردلرندن بری طرفندن یاپلش اولدینی و بناء علیه قبل المیلاد دردنجی عصر ابتداسنه منسوب بولندینی حتی (وه نوس) ی دکل ، دکز معبوده سی (آفتیریت) ی ، صول آلتده یابه سنی طوطقده اولدینی حالده ، مصور ایدوکی فکرنده درلر . هر حالده ساکن کوزللیکی حسیله دردنجی عصره قدر چیقیه بیلیرسه ده (ناتورالیزم) یعنی طبیعت پرستی مسلکنده مصنوع اولسی جهتله ده ده مؤخر بر دورره به عائد کی کورونه بیلیر . هیچ شبهه سز بر استادک الندن چیقمه اصلی بر اثردر ، زیرا عادتاً انسان جلدنده کی زندگی حائز اولدینی حسنی ویرمکده ، مرمر دخی طبقی تن کی عوشاق و صیجاق ظن ایدیلیمک بر حالده در .

کذلک معلومز اولیان بر نقطه ده وار : بز بوکون بو هیکلی ، صنعتکارینک یامش و معاصر لرینک ده کوروب تقدیر ایتش اولدینی حال و شکله طانیمورز . چونکه بونده نقصان اولان یالکز قولر دکلدر . اثر ، اسکی بر زینتی داها غائب ایتشدرکه اوده رنکدر . فی الحقیقه قدیم دورلرده حتی قرون وسطی ایله رونه سانس دورلرنده هیکلر متنوع رنکله بویانیر ایدی . اک بو بوک رساملر - مثلاً بر «وان تهیق» - هیکلری تلوی ایلکی هیچ بروقت بر ذل ویا بر تنزل عد ایتلردی . بو سببه بو بوک هیکلر ایشارک وجوده کتیر دکلری هیکلره بیک رساملر رنک ویرلر ایدی . دیمک اولیورکه (وه نوس) هیکلنک بونرنگلی

یکرمی عصردن زیاده بر مدت تجاوزدن مصون قلش ایدی : استیلایه اوغریان یارسلیرک تنظیم و ترتیب ایتش اولدقلری بو خدعه لی اختفاکاه دخی (وه نوس) . عجبا عین صورتله مساعد اوله جقمی ایدی ؟ بوکا صراق ایدنلر بدایه بوبابده قناعت حاصل ایتلردی ، چونکه یارسک ایلمک محاصره سی حادثه سز کچمش ایدی . یالکز یایتشک تسلیمی متعاقب بروسایلیر شهره بر دخول تماشی اجرا ایتش اولدقلرندن او انشاده آلمان ضابطانندن بر غروب - که آره لرنده یسمارق دخی موجود ایتش - لوور سرابنه قدر کلرک موزه محافظلرندن برینه (وه نوس) ی کورمک ایتدکلرینی بیلیردی . هیکلک اوکون «مسافر قبول ایتمه مکده اولدینی» جوانی آلتجه آلمانلر فضله اصرار ایتیه رک عودت ایتدیلر . احوالک وخامته واوروپایی آلت اوست ایدرک دنیاک انظار دقتی اشغال ایلکده اولان حادثات عسکریه رغماً غالبلر بومشهور هیکلی دوشونه بیلش ایدیلر ! شهرت و قیمتته آرتق بوندن بیک بر دلیل آرامته حاجت وارمی ؟ هر حالده بو اثر نفیسی فرانسه دن آلوب کورتوره مدکلرینه شبهه سز تأسف ایتش اوله جقلدر .

موزه اداره سی هیکلی تکرار دنیا یوزینه ویرستشکارلرینک انظار تقدیر و تحسینی قارشینه جیقاریمغه حاضر لاقده ایکن یارسک (قومون) دینلن ایکنجی محاصره سی ظهور ایدی . ایسته بو سفر (وه نوس) کیزلندیکی محله بیک برته لکه به معروض قالدی . اختلاجلیر صوک بر جباله ایله یارسک بللی باشلی بنا و آبدله لری غاز یاغنه بوغهرق طوطشدرمش اولدقلرندن بو آبدله هر طرفه آلور صاجیور ایدی . بوجله دن اوله رق پولیس دائره سی ده نمایله باشمش و جوکش ایدی ...

صوکره لری سکونت تأسس ایدوب ده بارسده آسایش وانتظام عودت ایدر ایتز طوطراغی قازیمغه باشلادیلر و بنانک اتقاضی آلتنده صندینی صاغلام اولدینی حالده بولهرق ظاهره جیقاردیلر ؛ بر صو بوریسی باطلامش و بوده صندینی ضرره اوغرامقندن وقایه ایتشدی : کوریلور یا ، صولردن دوغان (وه نوس) ی بوراده ینه صولر قورتاردی !

نهایت هیکل تکرار (لوور) موزه سنه کلرک موقع مخصوصی اشغال و تزین ایتدی و قاووشدینی ضایه صانکه خفیفه کولومسه به رک اولانجه احتشامیه عرض اتمام ایلدی .

۱۹۱۴ سنه سنده ایسه محاصراتک ده ایتداسنده بو قیمتلی شاه اثر ، بر دیوارک تخی داخلنه اختفا ایتش و بعده ایلوده (طولوز) ه نقل ایدیلهرک آنجی ۱۹۱۸ ده متارکی متعاقب محله عودت ایلشدر .

شیمدی شو کوزل هیکلی بر آزده صنعت نقطه نظرندن تدقیق ایدم :

بوکون ناقص اولان قوللری و بوقوللرک وضیعتی حقیقده بر جوق عالم ، آرکه ئولوغر ، آرتیستر ، غزته جیلر ، بو آنقدر اوزون اوزادی به مناقشه لره کیریشدیلر . حالبوکه بوکون آره دن بر عصری متجاوز